Rada pre vysielanie a retransmisiu
Nám. SNP 12, P.O. Box 155,
810 00 Bratislava
DOŠLO DŇA: 23. JUN 2006
ČÍSLO: 1300 Odbor: PKO

5 Sž 56/2005

ROZSUDOK
V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jozefa Hargaša a členiek senátu JUDr. Jaroslavy Fúrovej a JUDr. Jany Baricovej, v právnej veci navrhovateľa **MAC TV s.r.o.** so sídlom v Bratislave, Brečtanová 1, proti odporkyni **Rade pre vysielanie a retransmisiu** so sídlom v Bratislave, Nám. SNP 12 o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia odporkyne č. RP/208/2004 zo dňa 10.5.2005 na základe opravného prostriedku navrhovateľa rozhodol

takto:

Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnuté rozhodnutie odporkyne číslo RP/208/2004 zo dňa 10.5.2005 **potvrdzuje.**

Účastníkom náhradu trov konania nepriznáva.

Navrhovateľ je povinný zaplatiť súdny poplatok 2.000 Sk, kolkovými známkami, do 15 dní od právoplatnosti rozsudku.

Odôvodnenie:

Rozhodnutím č. RP/208/2004 zo dňa 10.5.2005 odporkyňa rozhodla, že navrhovateľ porušil povinnosť ustanovenú v § 19 ods. 1 zákona č. 308/2000 Z.z. o vysielaní a retransmisii (ďalej len "zákon") tým, že v programe „Noviny“ dňa 1.11.2004 odvysielal príspevok informujúci o smrti A. Belousova, ktorý spôsobom spracovania a svojím obsahom zasahoval do ľudskej dôstojnosti a základných práv a slobôd, za čo mu uložila v súlade s § 64 ods. 1 písm. d) zákona sankciu – pokutu, určenú podľa § 67 ods. 3 písm. g) zákona vo výške 40.000 Sk.

Proti tomuto rozhodnutiu podal navrhovateľ včas opravný prostriedok – odvolanie. Domáhal sa jeho zrušenia a vrátenia veci odporkyni na ďalšie konanie, nakoľko mal za to, že odporkyňa nesprávne posúdila vec, nevzala do úvahy mieru ochrany súkromia verejne činných osôb ani rozhodovaciu prax Európskeho súdneho dvora. Nesúhlasil s názorom odporkyne vysloveným v rozhodnutí, že pojem „ľudská dôstojnosť“ spadá do kategórie neurčitých pojmov, nakoľko podľa navrhovateľa tento

pojem nachádza svoje vyjadrenie v Ústave Slovenskej republiky a aj v Dohovore o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ktoré majú prednosť pred zákonmi, a preto odporkyňa nie je oprávnená ho vykladať podľa svojej úvahy. Poukázal ďalej na to, že odporkyňa sa nezaoberala dvoma závažnými skutočnosťami. Prvou je tá, že dotknutá osoba Anna Malíková je verejne činnou osobou a vstupom do verejného života sa vzdáva časti svojho súkromia, čo potvrdzujú viaceré rozsudky Európskeho súdu pre ľudské práva. Druhou skutočnosťou je, že Anna Malíková v odvysielanej výpovedi obvinila médiá zo zodpovednosti za smrť jej manžela. Navrhovateľ dôvodil, že túto informáciu nebolo možné divákovi sprostredkovať inak ako odvysielaním tohto príspevku.

Odporkyňa navrhla napadnuté rozhodnutie potvrdiť. K namietaným argumentom navrhovateľa uviedla, že Ústava Slovenskej republiky a ani Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd neobsahujú definíciu pojmu „ľudská dôstojnosť", ktorej by sa bolo možné v procese aplikácie pridržiavať, a preto je vo výlučnej kompetencii orgánu aplikujúceho tento pojem, aby vymedzil jeho obsah, pričom takýto výklad nesmie ísť nad rámec Ústavy Slovenskej republiky a nesmie byť s ňou v rozpore. Odporkyňa mala za to, že svojím výkladom a aplikáciou nepresiahla rámec svojich právomocí a ani nekonala v rozpore s akýmikoľvek všeobecne záväznými predpismi. Ďalej uviedla, že aj keď je dotknutá osoba verejne činnou osobou, v situácii, akou je smrť jej manžela, je oslovenie tejto osoby médiami a tým exponovanie jej mentálneho utrpenia krajne nemorálne, bezohľadné a takéto konanie je zásahom do ľudskej dôstojnosti dotknutej osoby. Z predmetného príspevku navyše nie je zrejmé, k čomu sa Anna Malíková vyjadrovala, keďže v ňom neodznela otázka redaktora. Odporkyňa mala za to, že vyžiadanie si vyjadrenia dotknutej osoby k smrti jej manžela bolo samoúčelné, keďže vzhľadom na kontext správy prezentovanej v danom príspevku je úplne zbytočné, nakoľko divákovi na pochopenie tejto informácie stačí konštatovanie redaktora a nie je potrebné, aby smrť potvrdila dotknutá osoba, pričom je nevhodné, aby bezprostredne v takejto chvíli redaktor žiadal o komentár od tejto osoby. Podľa názoru odporkyne bolo cieľom tohto príspevku vyvolať efekt senzácie tým, že dotknutá osoba s krikom a plačom obvinila médiá zo zodpovednosti za smrť jej manžela, k čomu by podľa odporkyne nedošlo, keby nebola redaktorom oslovená bezprostredne po úmrtí jej manžela.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd vecne príslušný na konanie (§ 246 ods. 2 písm. a) O.s.p. v spojení s § 64 ods. 5 zákona) preskúmal napadnuté rozhodnutie odporkyne ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, v rozsahu a z dôvodov uvedených v návrhu, ktorý je opravný prostriedok a po prejednaní veci na nariadenom pojednávaní dospel k záveru, že návrhu nie je možné vyhovieť.

Z obsahu predloženého administratívneho spisu odporkyne súd zistil, že listom zo dňa 10.1.2005 odporkyňa oznámila navrhovateľovi začatie správneho konania vo veci možného porušenia § 19 ods. 1 zákona v súvislosti so zásahom do ľudskej dôstojnosti a základných práv a slobôd v príspevku informujúcom o smrti A. Belousova v programe „Noviny" dňa 1.11.2004.

V písomnom stanovisku zo dňa 4.2.2005 k začatiu správneho konania navrhovateľ uviedol, že v oznámení sa neuvádza, v čom sa mal dopustiť porušenia § 19 ods. 1 zákona. Naopak po oboznámení s prepisom odvysielaného príspevku

mal za to, že tento korektným a vzhľadom k povahe udalosti primeraným spôsobom informoval o úmrtí A. Belousova.

Dňa 10.5.2005 vydala odporkyňa rozhodnutie, v odôvodnení ktorého uviedla, že príspevok nebol vzhľadom k povahe udalosti spracovaný primeraným a vo vzťahu k dotknutej osobe A. Malíkovej korektným spôsobom. Mala za to, že zasiahol do súkromia dotknutej osoby a mohol exponovať jej mentálne utrpenie, čím mohol zasiahnuť do ľudskej dôstojnosti. Zaradenie výpovede dotknutej osoby nebolo vzhľadom na kontext príspevku potrebné a v rámci korektnosti a zachovania princípu nezasahovania do súkromia a zákazu exponovania mentálneho utrpenia zbytočné. Keďže divák bol schopný pochopiť obsah správy aj bez zaradenia tejto výpovede, zásah do súkromia dotknutej osoby nebol potrebný na dokreslenie a lepšie pochopenie správy. Odporkyňa ďalej konštatovala, že dôvodom na takéto konanie mohla byť len snaha navrhovateľa o zatraktívnenie informácie a upriamenie pozornosti diváka. Dospela k záveru, že takýto zásah do súkromia dotknutej osoby a tým aj do jej ľudskej dôstojnosti nie je prípustný.

V správnom súdnictve preskúmavajú súdy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť postupu a rozhodnutí orgánov verejnej správy, ktorými sa zakladajú, menia alebo zrušujú práva a povinností fyzických alebo právnických osôb, ako aj rozhodnutí, ktorými práva a právom chránené záujmy týchto osôb môžu byť dotknuté.

Úlohou súdu v predmetnej veci bolo na základe včas podaného opravného prostriedku navrhovateľa preskúmať zákonnosť rozhodnutia odporkyne vo veci uloženia pokuty navrhovateľovi za porušenie povinnosti v zmysle § 19 zákona.

Podľa § 67 ods. 3 písm. g/ zákona Rada uloží pokutu vysielateľovi televíznej programovej služby od 20 000 Sk do 2 000 000 Sk a vysielateľovi rozhlasovej programovej služby od 3 000 Sk do 600 000 Sk, ak vysiela programy a iné časti programovej služby, ktorých obsah je v rozpore s povinnosťami podľa § 19.

Podľa § 19 ods. 1 zákona programová služba a všetky jej zložky nesmú spôsobom svojho spracovania a svojím obsahom zasahovať do ľudskej dôstojnosti a základných práv a slobôd iných.

Z ustanovenia § 71 zákona vyplýva, že na konanie podľa tohto zákona sa vzťahujú všeobecné predpisy o správnom konaní (zákon č. 71/1967 Zb. o správnom konaní, Správny poriadok) okrem ustanovení § 49, 53, 54, 56 až 68.

Najvyšší súd Slovenskej republiky pri posudzovaní zákonnosti napadnutého rozhodnutia v súdnom preskúmavacom konaní posúdil právne závery odporkyne ako správne a dospel k záveru, že preskúmavaným rozhodnutím nedošlo k porušeniu zákona. Pri rozhodnutí odporkyne, ktoré bolo predmetom súdneho preskúmavacieho konania a bolo vydané na základe zákonom povoleného správneho uváženia (§ 245 ods. 2 OSP) súd preskúmaval, či nevybočilo z medzí a hľadísk ustanovených zákonom. Závery odporkyne zodpovedajú zásadám logického myslenia. Najvyšší súd SR považoval za správny (a v preskúmavanom rozhodnutí náležite odôvodnený) záver odporkyne, že príspevok informujúci o smrti A. Belousova nebol vzhľadom k povahe udalosti spracovaný primeraným a vo vzťahu k dotknutej osobe

A. Malíkovej korektným spôsobom, čím zasiahol do jej ľudskej dôstojnosti dotknutej osoby. Najvyšší súd sa stotožnil aj s názorom odporkyne, že zaradenie výpovede dotknutej osoby nebolo vzhľadom na kontext príspevku potrebné, a v rámci korektnosti a zachovania princípu nezasahovania do súkromia a zákazu exponovania mentálneho utrpenia aj zbytočné. V tejto súvislosti nebolo možné prisvedčiť argumentu navrhovateľa, že dotknutá osoba Anna Malíková je verejne činnou osobou a vstupom do verejného života sa vzdáva časti svojho súkromia, nakoľko aj keď je dotknutá osoba verejne činnou osobou, v situácii, akou je smrť jej manžela, je oslovenie tejto osoby médiami a tým exponovanie jej mentálneho utrpenia krajne nemorálne, bezohľadné a takéto konanie je zásahom do ľudskej dôstojnosti dotknutej osoby. V ďalších podrobnostiach odkazuje súd na odôvodnenie rozhodnutia odporkyne.

Z uvedeného vyplýva, že odvysielaním posudzovaného príspevku vysielateľ spôsobom jeho spracovania a jeho obsahom zasiahol do ľudskej dôstojnosti dotknutej osoby A. Malíkovej, čím navrhovateľka porušila § 19 ods. 1 zákona, ktoré porušenie odporkyňa sankcionovala (§ 64 zákona).

Odporkyňa ako orgán verejnej správy dohliada na dodržiavanie právnych predpisov upravujúcich vysielanie a retransmisiu a vykonáva štátnu správu v oblasti vysielania a retransmisie v rozsahu vymedzenom zákonom č. 308/2000 Z.z. Jej prvoradým zákonným poslaním, a teda aj prvoradou povinnosťou je presadzovať záujmy verejnosti. Keď teda odporkyňa na základe vyčerpávajúcich skutkových zistení vyslovila v napadnutom rozhodnutí názor, že príspevok informujúci o smrti A. Belousova, ktorý spôsobom spracovania a svojím obsahom zasahoval do ľudskej dôstojnosti, a dôvody tohto názoru zodpovedajú zásadám logického myslenia a správneho uváženia, čoho následkom bolo pri splnení ostatných zákonných podmienok uloženie pokuty, napadnuté rozhodnutie bolo vydané v súlade so zákonom ako aj v súlade s poslaním odporkyne, definovaným v § 4 zákona č. 308/2000 Z. z. Pokiaľ ide o výšku uloženej sankcie, tá je vecou voľnej úvahy správneho orgánu a súd by sa výškou uložených sankcií zaoberal len v prípade, keby voľná úvaha, ktorou sa odporkyňa riadila pri rozhodovaní o výške sankcie, nezodpovedala obsahu spisov alebo by sa priečila zásadám logického myslenia. Takéto pochybenia v konaní a rozhodnutí odporkyne v danej veci neboli zistené. Skutkový stav v preskúmavanej veci bol zistený náležitým spôsobom a nebolo zistené pochybenie pri aplikovaní relevantných zákonných ustanovení. Napadnuté rozhodnutie malo všetky požadované zákonné náležitosti (§ 47 Správneho poriadku), bolo bez formálnych a logických nedostatkov, bolo riadne odôvodnené a vychádzalo z dostatočného zistenia skutkového stavu.

S poukazom na uvedené preto Najvyšší súd Slovenskej republiky dospel k záveru, že napadnuté rozhodnutie odporkyne je v súlade so zákonom, a preto ho podľa § 250q ods. 2 O.s.p. potvrdil.

O náhrade trov rozhodol súd podľa § 250k ods. 1 OSP v spojení s § 250l ods. 2 OSP a neúspešnému navrhovateľovi ich náhradu nepriznal, pričom odporkyni žiadne trovy konania nevznikli.

O povinnosti navrhovateľa zaplatiť súdny poplatok rozhodol súd podľa § 2 ods. 4 vety druhej zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch v znení neskorších predpisov. Navrhovateľ, ktorý nebol v konaní úspešný, je povinný zaplatiť súdny

poplatok za súdne preskúmanie rozhodnutia podľa položky 10 písm. c/ Sadzobníka súdnych poplatkov a poplatku za výpis z registra trestov vo výške 2.000 Sk, kolkovými známkami, v lehote 15 dní od právoplatnosti rozsudku.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný.

V Bratislave dňa 30. mája 2006

JUDr. Jozef Hargaš, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: